

Kesir: Bütünün eş parçalarından her birine “kesir”, bu kesirleri gösteren sayılara da “kesir sayısı” denir.

Kesir sayılarında payda, bütünün kaç eş parçaya bölündüğünü, pay ise bu eş parçalardan kaçının alındığını gösterir.

Kesir Çeşitleri:

1. Basit Kesir: Payı, paydasından küçük olan kesirlerdir.

2. Bileşik Kesir: Payı, paydasından büyük veya eşit olan kesirlerdir.

3. Tamsayılı Kesir: Bir tamsayı ve basit kesirden oluşan kesirlerdir.

Bileşik Kesri Tamsayılı Kesre Çevirme:

Bir bileşik kesir tamsayılı kesre çevrilirken; pay paydaya bölünür, bölüm değeri tam kısım, kalan sayı pay ve bölen sayı da payda olarak yazılır.

Tamsayılı Kesri Bileşik Kesre Çevirme: tam sayılı kesri bileşik kesre çevrilirken; tam kısım ile payda çarpılır, sonuç pay ile toplanıp paya yazılır. Eski payda da paydaya yazılır.

Kesirli Sayılarda Dört İşlem:

Toplama ve Çıkarma: Paydaları eşit olan kesirler toplanabilir ya da çıkarılabilir. Eğer paydalar eşit değilse; önce paydalar eşitlenir, daha sonra toplama ya da çıkarma yapılır.

Çarpma: Paylar çarpılır paya, paydalar çarpılır paydaya yazılır.

Bölme: Birinci kesir olduğu gibi alınır, ikinci kesir ters çevrilerek çarpılır.

ÖRNEKLER

$$1. \frac{1}{8} \cdot \left[-\frac{2}{3} + \frac{1}{2} \right] \div -\frac{1}{24} = ?$$

$$2. \frac{1}{3} + \frac{2}{5} + \frac{14}{15} = ?$$

$$3. 1 - \frac{1}{8} + \frac{1}{4} = ?$$

$$4. \frac{2 + \frac{1}{2 + \frac{1}{1 + \frac{1}{4}}}}{=} = ?$$

ONDALIKLI SAYILAR

Paydası 10 ve 10'un kuvvetlerinden(10, 100, 1000,... gibi) oluşan tüm kesirlere "ondalık kesir" denir.

Ondalık kesirler genellikle virgöl kullanılarak gösterilirler.

Ondalık Kesirlerde Dört İşlem:

Toplama ve Çıkarma: Ondalık kesirlerde toplama veya çıkarma yapılırken; sayılar öncelikle virgülleri alt alta gelecek şekilde yazılır, daha sonra virgöl yokmuş gibi toplanır veya çıkarılırlar(Ondalık kısımlarda toplama veya çıkarma yapılırken, rakam olmayan basamaklarda sıfır olduğu düşünülür.). Sonuç olarak bulunan sayıda, virgöl hizasına virgöl konularak işlem bitirilir.

Çarpma: Ondalık sayılarda çarpma işlemi yapılırken; sayılar, virgüller dikkate alınmadan, alt alta yazılır. Normal çarpma işlemi yapılır. Bulunan sonuçta, çarpanlarda bulunan ondalık basamak sayısı kadar sola gidip virgöl konulur.

Bölme: Ondalık kesirlerde bölme işlemi yapılırken; sayılar, önce genişletme yöntemi ile tamsayıya çevrilirler. Genişletme; 10,100, 1000,... gibi 10'un kuvveti olan sayılardan uygun olanı ile yapılır.

ÖRNEKLER

1. $0,21 + 1,32 - 0,01$ işleminin sonucu kaçtır?
2. $(1,2 - 0,7) \cdot 3$ işleminin sonucu kaçtır?
3. 3,6 sayısı 0,18 sayısının kaç katıdır?
A) 0,2
B) 2
C) 5
D) 20
E) 50